

Hanna samson

Chụp ảnh với gấu

Dịch giả : Lê Bá Thự

Sau đó cô lần lượt mua tất cả các tập thơ mới xuất bản của Nhà thơ, đọc kỹ mấy lần liền rồi mới xếp lên giá sách, ước ao, một ngày nào đó sẽ được gặp Nhà thơ bằng da bằng thịt. Điều không dễ, bởi cho dù ông xuất thân từ thành phố này, cũng là nơi Agnieszka ra chào đời, nhưng từ lâu Nhà thơ đã định cư ở nước ngoài để làm rạng danh đất nước Ba Lan. Đây chẳng những là một nhà thơ Lớn, mà còn là một Nhà thơ có nhiều độc giả, tiếng tăm của ông lừng lẫy ít ra ở hai lục địa. Và hôm nay Agnieszka sẽ được tận mắt nhìn thấy Nhà thơ này - chỉ còn độ hai giờ đồng hồ nữa thôi là cuộc giao lưu bắt đầu. Cô nàng chạy vội về nhà. Mặc bộ váy đẹp nhất, lục tập thơ của Nhà thơ Lớn mà cô mến mộ, mến mộ đến nỗi cô đem cất tập thơ này trong hộp đựng giày, chứ không để trên giá sách, cho tập thơ vào túi xách, Agnieszka hy vọng hôm nay sẽ xin được chữ ký của Nhà thơ, và phần chần trong lòng như trước một cuộc hẹn hò, cô nàng vội vàng đi tới nhà văn hoá thành phố.

Đâu phải chỉ mình Agnieszka đọc được thông báo về cuộc gặp gỡ hôm nay. Người đến dự cuộc giao lưu đông đến nỗi, sảnh thiên thanh, nơi sẽ diễn ra cuộc giao lưu, chật ních người, không còn một chỗ trống, mặc dầu 15 phút nữa cuộc gặp gỡ mới bắt đầu. Sợ khách dự quá đông, ban tổ chức quyết định mở mấy cánh cửa từ lâu không mở, thông sang sảnh hồng bên cạnh, nối hai sảnh với nhau, để có chỗ rộng hơn chứa khách tham dự. Một sự tình cờ, sóng người tham dự đã đẩy Agnieszka tới gần chỗ có chiếc đàn dương cầm đặt trên bục cao, cạnh đó là chiếc ghế bành sang trọng, chỗ nhà thơ sẽ an tọa. Agnieszka ngồi ghé vào bục cao, trông ngực đánh thỉnh thoảng, đợi Nhà thơ. Cô biết rằng, chẳng khó khăn gì trong việc nhận mặt Nhà thơ Lớn, khi nhà thơ xuất hiện ở cửa, vì Agnieszka biết rõ mặt ông qua các tấm ảnh. Trong ảnh, đôi mắt sâu và thông tuệ của Nhà thơ nhìn cô nàng một cách nhân từ, khích lệ cô nàng tiếp tục cố gắng. Bởi vì Agnieszka cũng làm thơ. Cô làm thơ từ mấy năm nay, có lẽ từ khi lần đầu tiên cô tiếp xúc với các thi phẩm của Nhà thơ, những thi phẩm làm rung động cõi lòng cô nàng. Agnieszka làm thơ và cẩn thận xếp thơ của mình vào các hộp đựng giày, ở đó ngoài 38 bài thơ đã sáng tác và tập thơ được cô nàng mến mộ của Nhà thơ Lớn, còn có những con ốc sên từ biển Địa Trung Hải mang về, nơi cô nàng đã tới cùng với bạn gái của mình trong kỳ nghỉ hè gần đây nhất, cánh cửa bông hồng mà người yêu đầu đời của cô nàng đã tặng, và bức thư của một người đàn ông quen cô nàng trong một kỳ nghỉ hè khác, người đã nhanh chóng quên cô nàng. Thơ của Agnieszka mọc ra từ những sự kiện đó - từ mối tình đầu với một chàng trai, từ những kỳ nghỉ hè ở nước ngoài và cuộc phiêu lưu với người đàn ông chỉ gửi cho cô nàng đọc một bức thư. Chẳng còn gì quan trọng hơn nữa trong cuộc sống của Agnieszka, được phân định bởi công việc ở công sở và việc ngày ngày đi dạo trong công viên cùng chú chó. Nhưng Agnieszka vẫn có linh tính, rồi sẽ có biến cố, cô nàng đành nhìn, số phận sẽ mang tới cho cô nàng một cái gì đó, nếu không thì cô biết làm thơ về cái gì được nào? Và số phận đã phái tới đây cho cô một Nhà thơ Lớn. Đến chậm 30 phút, nhà thơ bước vào sảnh thiên thanh, ngự bên cạnh chiếc đàn dương cầm, gần Agnieszka đến nỗi chỉ chút xíu nữa thôi là chân của Nhà thơ đụng vào chân cô nàng. Công chúng vỗ tay hoan hô nhà thơ, còn Agnieszka vỗ tay nhiệt thành đến nỗi nhà thơ nhìn vào cô nàng và trong giây lát dừng cái nhìn của mình trên gương mặt nhiệt thành của cô gái. Khi Nhà thơ Lớn đọc thơ mình, ông cảm nhận cái nhìn nồng cháy từ đôi mắt của cô gái. Agnieszka say sưa ngắm nhà thơ, lắng nghe giọng đọc thơ của ông, đến nỗi cô nàng quên hết mọi thứ trên đời - quên sảnh thiên thanh, quên sảnh hồng, quên cử tọa chung quanh mình. Chỉ còn lại mỗi Nhà thơ và cô nàng, cùng thơ của ông, những vần thơ mà Agnieszka định ninh trong bụng, ông đọc chỉ để cho một mình cô nàng nghe thôi.

Trước khi cô nàng xúc động nghe đọc thơ, Nhà thơ Lớn ký sách của mình cho đám đông chen chúc nhau vây quanh cô nàng. Agnieszka tay cầm tập thơ xếp hàng đứng đợi, sau chót, khi cô nàng đã đứng ngay

trước mặt Nhà thơ thì trong phòng chỉ còn lại một số ít người. Nhà thơ cầm lấy tập thơ từ tay cô nàng và hỏi tên. - Agnieszka, - cô nàng đáp, nhà thơ nói: tên đẹp, đoạn viết lời đề tặng vào tập thơ: “Tặng Agnieszka mà tôi đã đọc thơ tôi cho nghe” và dưới ký tên Nhà thơ Lớn.

- Em biết, ông đọc thơ cho em nghe, - Agnieszka nói vậy khi Nhà thơ trả lại tập thơ cho cô nàng. - Em mến mộ thơ ông và... của ông.

Cho đến bây giờ Agnieszka cũng chẳng biết, chuyện gì đã xảy ra mà cô nàng lại được như vậy. Phải chăng là nhờ chất adrenalina mà dưới tác động của ánh mắt của Nhà thơ, tuyến thượng thận của cô nàng đã tiết ra một lượng cực lớn, và như đã biết, tăng thêm can đảm cho cô nàng. Cuối cùng, Agnieszka đã tạ Nhà thơ và khi định bước ra về thì bất thành linh Nhà thơ, chẳng biết do sự kích thích hay sự đồng đánh bất thần được giải phóng dưới sự tác động của ánh mắt đầy mến mộ của cô nàng, Nhà thơ đã dùng tay ra hiệu cho cô gái hãy đứng đợi mình dưới chân tường. Sau này, một thời gian dài Agnieszka cứ nghĩ, sao lại có chuyện, chỉ bằng một cử chỉ thôi mà truyền đạt một cách rõ ràng và dứt khoát rằng, cô nàng hãy đợi Nhà thơ, và sao lại có chuyện, cô nàng, Agnieszka, hiểu tường tận cử chỉ này, cử chỉ mà cô nàng không tài nào bắt chước nổi. Chắc ở đây phải có sức mạnh bí ẩn, cho phép người ta hiểu không cần lời và chỉ trong một cử chỉ thôi mà chứa đựng biết bao thông tin phức tạp. Agnieszka nghĩ bụng, một cách truyền đạt theo linh tính và siêu hình mà chỉ có các nhà thơ mới biết đã được thực thi. Và mặc dầu thoạt tiên cô nàng không có một chút nghi ngại nào là cô nàng đã đọc tờ thông báo nọ, và mặc dầu cô nàng định ninh, đúng là mình được gọi đích danh, nhưng cô nàng vẫn phải đợi mười lăm phút dưới chân tường và lắng nghe, Nhà thơ đã hỏi tên của các cô gái mến mộ Nhà thơ như thế nào, ông đã trò chuyện, vui đùa với họ và kiên nhẫn trả lời từng câu hỏi của họ ra sao, Agnieszka bắt đầu lo ngại, có đúng là Nhà thơ đã ra hiệu bảo cô nàng đợi ông hay không. Hay đó chỉ là sản phẩm của sự khát khao của cô nàng, hay là cô nàng đã hiểu quá đáng một cử chỉ chia tay thông thường, cử chỉ không có nghĩa gì hơn, ngoài hai chữ “tạm biệt”, một thuật ngữ không xác định về thời gian và không cụ thể về không gian. Thế nhưng khi rút cuộc Nhà thơ chia tay với những bạn đọc cuối cùng và những người trong ban tổ chức, cho vào ví số tiền bồi dưỡng sau cuộc giao lưu, cầm trên tay bó hoa và bước lại chỗ cô gái, thì Agnieszka lại chắc như đinh đóng cột, rằng đúng là Nhà thơ đã muốn cô nàng đợi ông thật.

- Thế nào, cô gái Agnieszka [1]. Nhà thơ khai mào, và hôn nhẹ vào má cô nàng, còn Agnieszka cảm nhận một mùi thơm mà lâu nay cô nàng chưa bao giờ biết. Đó là một loại mùi thơm tuyệt diệu mà cả người yêu đầu đời của cô nàng lẫn người đàn ông đã chóng vánh quên cô nàng ngay sau kỳ nghỉ hè đều không có. Agnieszka nghĩ bụng, chỉ các Nhà thơ Lớn mới toả ra mùi thơm tuyệt diệu như thế này mà thôi, vì làm sao cô nàng biết được, đó chẳng qua là loại nước hoa mới xin nhãn hiệu Paco Rabane. - Chúng mình đi đâu bây giờ được đây! - Nhà thơ lớn hỏi nốt, còn hai chân Agnieszka như bị khuy xuống. Lạy Chúa tôi! Không bao giờ cô nàng lại nghĩ - cho dù Nhà thơ đang nhìn cô gái, nhìn Agnieszka này, cô gái đã làm thơ và cất thơ vào các hộp đựng giày- ông Nhà thơ muốn đi đâu đó cùng với cô nàng!

- Hay là chúng ta đi uống bia chẳng? Agnieszka chẳng biết nghĩ gì khác, cô nàng đã từng đi uống bia với người yêu đầu đời của mình và với người đàn ông trong kỳ nghỉ hè, bia luôn luôn mang lại can đảm cho cô nàng.

- Đi uống bia? - Nhà thơ Lớn ngạc nhiên. Bản thân ông chưa bao giờ uống bia, ông toàn uống cô nhắc hoặc whisky, có điều, các nhà thơ, thậm chí các nhà thơ lớn, không bao giờ bỏ qua cửa lạ, ông cười và đồng ý ngay.

- Thế thì chúng ta đi uống bia ở đâu bây giờ đây? - Nhà thơ hỏi, tại vì họ đang đứng trước cửa nhà văn hoá, Nhà thơ vẫy tay, gọi chiếc tắc xi đang chạy qua.

- Hay là ta đến "Marilyn"? - Agnieszka biết không được nhiều chỗ, nơi có thể uống bia thoải mái. Cô nàng đã đến quán bia “Marilyn” cùng với người yêu đầu đời của mình và cô nàng biết rằng ở đó cực kỳ thoải mái.

- Cô gái ơi, “Marilyn” là cái gì vậy? - Nhà thơ Lớn, người toàn uống thứ rượu cô nhắc và whisky của mình trong các khách sạn thượng hạng, càng lúc càng rất vui.

- Một cái quán, cách đây không xa, hay lắm.

- Nếu hay lắm thì chúng mình đi thôi, - ông hát hăm về phía anh chàng lái xe, người chẳng lạ gì cái tên “Marilyn”, và anh ta phóng xe đi ngay, không cần giải thích dài dòng.

Tại "Marilyn" rất khó tìm bàn còn chỗ trống. Họ ngồi trong góc, dưới chân tường, từ đó Nhà thơ có thể quan sát cả phòng. Đã lâu lắm rồi Nhà thơ không lui tới những chỗ không một ai biết ông, nơi ông có thể ngồi yên, không bị các phóng viên nhiếp ảnh quấy rầy. Mặc dầu ông ưa ánh đèn pha hầu như luôn luôn đồng hành với ông ở quốc nội, nhưng rõ ràng ông lấy làm mừng khi ông ngắm đôi mắt nồng cháy của

Agnieszka mà không có ai nhòm thấy. Còn Agnieszka, sau hai vại bia được gia cường adrenalina, trước sự hiện diện của Nhà thơ Lớn, cảm thấy khá thoải mái, tựa hồ là chuyện bình thường, khi cô nàng, Agnieszka, đang ngồi uống bia với người đã làm rạng danh Ba Lan ra trên toàn thế giới, chỉ ít là trên hai lục địa. Nhà thơ hỏi cô nàng đủ thứ chuyện, còn cô nàng kể cho Nhà thơ nghe về người yêu đầu đời của mình, về người đàn ông quen biết hồi nghỉ hè, người đã quên cô nàng, về các hộp đựng giày, nơi cô nàng đã cất giữ tập thơ của Nhà thơ và thơ của chính mình. Cô nàng kể cho Nhà thơ nghe về các ước mơ của mình - bởi còn có ai khác ngoài Nhà thơ Lớn hiểu được, cái gì đang xảy ra trong tâm hồn cô gái, tâm hồn đang khẩn cầu, có lẽ chỉ do tình cờ, giữa công việc tại văn phòng và các cuộc dạo chơi với chú chó trong công viên. Nhà thơ trìu mến nhìn cô gái, nhìn đôi mắt loé lên hưng phấn, vui vẻ lắng nghe những câu chuyện nho nhỏ của cô nàng, cuối cùng ông đưa cô nàng về nhà, tiễn cô nàng vào đến tận cửa.

- Anh có vào nhà một tí không? - Agnieszka, người hôm qua còn chưa dám ao ước được uống bia cùng với Nhà thơ, hỏi, còn bây giờ thậm chí cô nàng nghĩ, Nhà thơ Lớn vào nhà mình là chuyện hoàn toàn tự nhiên.

- Sao lại không? - Nhà thơ, người tối nay không có chương trình gì cả, nghĩ bụng và cùng Agnieszka bước vào nhà.

- Em làm gì đó uống đi, - Nhà thơ nói, ông cố tình ngồi thật xa con chó đang sủa về phía ông. Agnieszka chạy vào bếp, để pha trà, cô nàng mừng hết nỗi vì có thể làm một cái gì đó cho Nhà thơ Lớn. Người mà Agnieszka có thể vui mừng trao tặng tất cả những gì mình có, những cánh hồng cất giữ trong hộp đựng giày, những con ốc sên biển Địa Trung Hải, căn hộ này, căn hộ mà cô nàng đã ở cả đời, nghĩa là tuyệt vời mọi thứ, trừ con chó, bởi Nhà thơ Lớn cần chó mà làm gì, con chó chỉ yêu mỗi cô nàng, yêu Agnieszka, còn nó cứ gầm gừ với Nhà thơ. Lúc quay lại với tách trà, Agnieszka ngồi đối diện với Nhà thơ, say sưa ngắm ông.

- Đưa thơ của em đây anh xem nào, - Nhà thơ phá vỡ im lặng, Ông làm cô nàng phát hoảng. Vì mặc dầu từ đáy lòng mình Agnieszka rất muốn Nhà thơ đọc thơ mình, nhưng đồng thời cô nàng lại sợ đưa thơ mình cho ông xem, vì nhớ ra ông không thích thì sao? Nhà thơ nhận ra sự phân vân của cô nàng.

- Không sao đâu, em mà cho anh xem thơ của em, một khi chúng mình hiểu nhau hơn, - Nhà thơ nói, mở ra trước mắt Agnieszka tiền đồ, cô nàng có cơ hội hiểu sâu hơn về Nhà thơ Lớn, điều cô nàng đã ao ước bao năm trời, và cho đến tận chiều nay vẫn hoàn toàn không thực tế chút nào.

- Có đúng là chúng mình hiểu nhau hơn không? - cô nàng hỏi, không dám tin, nhìn ông bằng đôi mắt áp đầy thi ca.

- Nhất định rồi, - Nhà thơ trả lời, kéo cô gái vào người mình, hôn cô nàng đang nhắm nghiền hai mắt. Bia và adrenalina lại cho tín hiệu về sự hiện hữu của mình và Agnieszka đã có lời thỉnh cầu cực kỳ quả cảm:

- Anh hôn vào môi em đi, để em làm bài thơ về nụ hôn của Nhà thơ Lớn.

Cô nàng chẳng thể nói thêm được gì nữa, vì Nhà thơ đã bịt miệng cô nàng bằng môi mình mất rồi, nhanh như chớp Nhà thơ lôi bao cao su trong túi ra.

Khi đã xong xuôi mọi chuyện, Nhà thơ mặc vội quần áo để ra về, phui sạch lông chó dính vào áo len, Nhà thơ nói:

- Cho anh số điện thoại đi, ngày mai anh sẽ gọi cho em.

Nhà thơ không nói, mấy giờ sẽ gọi điện, cho nên để cho chắc ăn, ngày hôm sau Agnieszka không đi làm. Rất tiếc Nhà thơ không gọi. Sau ba ngày cứ ngồi nhìn chằm chằm vào chiếc máy điện thoại cố tình lặng im, Agnieszka mất hết mọi hy vọng. Và đúng lúc đó Nhà thơ gọi, để nói với cô nàng, rằng dù ông rất muốn, nhưng không thể gặp cô nàng được. Vì ngày mai ông đi nước ngoài, còn hôm nay phải đi dự lễ ra mắt một bộ phim và Nhà thơ sẵn lòng mang cô nàng cùng đi, nếu như không có chuyện, giấy mời chỉ dành cho một người.

Agnieszka không nghĩ ngợi lâu. Cô nàng tìm trong báo thông tin về lễ ra mắt này, lại mặc bộ váy đẹp nhất của mình và lao thẳng tới rạp chiếu bóng. Từ xa cô nàng đã nhìn thấy toàn những nhân vật tai to mắt lớn, tay cầm giấy mời, đang đứng vòng trong vòng ngoài trước cửa rạp. Tuy nhiên chẳng thấy nhà thơ đâu cả. Agnieszka hoà vào đám đông, cho dù không có giấy mời, còn bộ váy đẹp nhất của cô nàng cho cô ta cảm giác, không còn đẹp như khi ở nhà, nhưng có gì đó trong đôi mắt cháy bỏng của cô nàng đã thuyết phục các nhân viên gác cửa rằng, cô nàng nhất thiết phải được vào rạp. Không hề cản ngăn, người ta đã cho cô nàng vào. Lúc đọc diễn văn cô nàng đứng ở cuối rạp, đảo mắt quan sát tất cả các hàng ghế. Rốt cuộc cô nàng nhìn thấy Nhà thơ, nhưng đèn phụt tắt. Agnieszka chẳng nhớ được gì về bộ phim đã xem. Cô nàng nghĩ bụng, rồi hai người sẽ lại gặp nhau thôi. Cuối cùng đèn bật sáng, nhưng trước khi

Agnieszka len tới được hàng ghế của Nhà thơ, thì ông đã đi sang sảnh tiệc. Khi cô nàng lọt được vào đó thì thấy, Nhà thơ đang đứng, vây quanh ông là một tốp đàn bà, trong đó có một người đích thị là diễn viên đóng vai chính trong bộ phim vừa chiếu. Chạy quanh họ là một số phóng viên đang chụp ảnh. Agnieszka đứng dưới chân tường, kiên trì chờ đợi giây phút khi Nhà thơ Lớn chỉ có một mình. Tuy nhiên giây phút đó đã không tới. Nhà thơ cùng nữ diễn viên đóng vai chính đi tới trò chuyện với hết nhóm người này đến nhóm người khác, trao đổi ý kiến và lúc lúc lại đứng cho người khác được chụp ảnh với mình. Agnieszka cố đưa mắt gọi nhà thơ, rốt cuộc cô nàng đã thành công. Nhà thơ nhìn cô nàng, nhưng không có biểu hiện gì chứng tỏ ông nhận ra cô. Đứng dưới chân tường, trong bộ váy không được đẹp như mình muốn, Agnieszka cảm thấy mình buồn cười, tuy vậy, nhớ lời Nhà thơ, người rõ ràng đã nói rằng, ông muốn tìm hiểu cô nàng kỹ càng hơn, Agnieszka quyết định ráng chịu tình cảnh này, cô nàng uống vang sau uống bia, vì làm vậy sẽ có thêm can đảm. Lúc này Nhà thơ tiếp tục làm mẫu cho những bức ảnh khác, khi hầu như vị thực khách nào cũng muốn có một tấm ảnh chụp chung vừa với Nhà thơ Lớn, người đã làm rạng danh đất nước Ba Lan chỉ ít trên hai lục địa, vừa với nữ diễn viên đóng vai chính trong bộ phim vừa trình chiếu. Sau chót, khi nữ diễn viên đi vào nhà vệ sinh, thì Nhà thơ mới tiến lại chỗ Agnieszka.

- Cô em làm gì ở đây vậy? - Nhà thơ hỏi, trong giọng nói của ông không có nổi mừng mà Agnieszka mong đợi.

- Em đến dự lễ ra mắt bộ phim, - cô nàng nói, chẳng biết Nhà thơ có nghe thấy, bởi đúng lúc này nữ diễn viên đóng vai chính trong bộ phim khác bước ra đại sảnh và Nhà thơ nhanh chóng đi về phía nữ tài tử điện ảnh này.

Agnieszka uống bia, nổi bực tăng nhanh trong con tim cô gái. Biết bao ước vọng đã được cô nàng hun đúc trong ba ngày đợi chờ điện thoại, thế mà bây giờ mọi thứ đang tan thành mây khói ngay trước mắt cô nàng, bởi Nhà thơ không có thời gian cho cô gái, liên tục đứng làm mẫu cho người ta chụp ảnh. Bạo gan nhờ uống bia, Agnieszka bước lại chỗ Nhà thơ và hỏi không được lịch sự cho lắm:

- Người ta có trả tiền cho anh về khoản này hay không?

- Khoản gì cơ? - bây giờ Nhà thơ hỏi.

- Về khoản, mỗi người đều có thể chụp ảnh chung với anh, như chụp với gấu, - Agnieszka nói và vội bỏ đi, cố tình không nghe hai từ “cút đi” thốt ra từ miệng Nhà thơ ở phút chót.

Ngày hôm sau, sáng sớm, Agnieszka không còn nhớ những lời nói phút chót của nhà thơ nữa, bởi nhớ để mà làm gì, khi những lời nói đó không thích hợp chút nào với hình ảnh Nhà thơ trong con tim của cô nàng. Buổi tối, ngồi bên chiếc bàn nhỏ, Agnieszka đã làm được một bài thơ hay về nụ hôn của Nhà thơ Lớn, nụ hôn thức tỉnh những ước mơ, sau đó cô nàng đem cất thơ vào hộp đựng giày, nơi ngoài những cánh hoa hồng, những con ốc sên, những bài thơ đầu tiên của cô nàng về người người yêu đầu đời và về người đàn ông đã nhanh chóng quên cô nàng, có tập thơ của Nhà thơ Lớn với lời đề tặng; “Tặng Agnieszka mà tôi đã đọc thơ tôi cho nghe”. Lời đề tặng có ký họ tên của Nhà thơ Lớn này từ nay có bốn phần nhắc cô gái rằng, có khi mơ được, ước thấy.

Lê Bá Thự dịch

* Truyện dịch hay nhất trên tạp chí Văn nghệ Quân đội năm 2008, được nhận tặng thưởng của tạp chí này.

Chú thích:

[1] Tên gọi thân mật của Agnieszka (ND).